

Reguleringsplan med konsekvensutredning for GSV grensestasjon nord

Friluftsliv og annen utmarksbruk

Tittel: **Reguleringsplan med konsekvensutredning for GSV grensestasjon nord, Sør-Varanger kommune – Friluftsliv og annen utmarksbruk**

Forfatter(e): Tom Langeid, landskapsarkitekt mnl

Oppdragsnr.: B10672

Oppdragsgiver(e): Forsvarsbygg

Rapportstatus: Delrapport

Tilgjengelighet: Åpen

Oppdragsansvarlig: Tom Langeid

Kvalitetssikrer(e): Guri Ugedahl

Antall sider: 29 sider

Filreferanse: E:\10672\FORS\Dokumenter\03 Deltemaer\Friluftsliv og annen utmarksbruk\GSV grensestasjon nord - Friluftsliv og annen utmarksbruk 140213.doc

Adresser: **Multiconsult AS**

Postadresse: Postboks 2274, 9269 Tromsø
Besøksadresse: Sjølundveien 2
Telefon: 77 62 26 00
Telefaks: 77 62 26 99

Med mindre annet er oppgitt er alle illustrasjoner og fotografier utarbeidet av Multiconsult AS (tidl Barlindhaug Consult AS).

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	INNLEDNING	4
1.1	Bakgrunn	4
1.2	Metode og datagrunnlag	4
1.3	Influensområde	6
2.	KORT BESKRIVELSE AV UTBYGGINGSPLANENE.....	7
2.1	Alternativ lokalisering	7
2.2	Bebyggelse	7
2.3	Trafikale forhold	9
2.4	Teknisk infrastruktur	11
2.5	Bemanning	11
2.6	Aktiviteter ved framtidig drift	12
3.	OMRÅDEBESKRIVELSE OG VERDIVURDERING	13
3.1	Friluftsliv	13
3.2	Annen utmarksbruk	20
3.3	Verdivurderinger	24
4.	KONSEKVENSENEs OMFANG OG BETYDNING	25
4.1	0-alternativet	25
4.2	Utbyggingsalternativet	25
5.	AVBØTENDE TILTAK / PLANPREMISSER	28
6.	GRUNNLAGSMATERIALE	29

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Forsvaret vil i framtiden endre konseptet for grensevakt langs grensen mot Russland.

I en egen konseptstudie og helhetsplan utarbeidet av Forsvarsbygg, er det anbefalt at dagens 6 grensevaktstasjoner legges ned, og erstattes av 2 større stasjoner.

Disse er planlagt lokalisert til hhv Svanvik og Storskog.

Formålet med planarbeidet er å utarbeide en reguleringsplan som legger til rette for ønsket utbygging av ny grensestasjon for GSV ved Storskog.

I den forbindelse fattet Formannskapet slikt vedtak i sak 062/11:

«I medhold av Plan- og bygningslovens § 4 -2 vedtar Det faste utvalg for plansaker at søker utarbeider konsekvensutredning i forbindelse med planlegging av ny grensevaktstasjon i LNF-området Storskog/Jarfjord.»

I hht planprogrammet skal forholdet til *Friluftsliv og annen utmarksbruk* behandles som følger:

Det skal redegjøres for tiltakets betydning for friluftsliv.

I den forbindelse skal dagens bruk av området avklares nærmere i dialog med kommunen, grunneiere og evt organisasjoner.

1.2 Metode og datagrunnlag

1.2.1 Vurdering av verdi, omfang og konsekvens

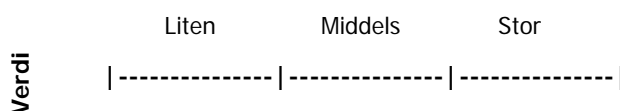
Det tas utgangspunkt i framgangsmåten som er skissert i Miljøverndepartementets veileder om plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredninger, T-1177.

Vurdering av verdi, omfang og konsekvens, samt rangering av alternativ er beskrevet og illustrert gjennom tekst og figurer.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) sin håndbok 25/2004 beskriver hvordan en kan legge opp arbeidet med å kartlegge og verdsette friluftsområder. Metodikken er i stor grad tilpasset bredere kartleggingsoppgaver, f.eks. i forbindelse med revisjon av kommuneplaner, og i mindre grad egnet til å vurdere enkeltområder.

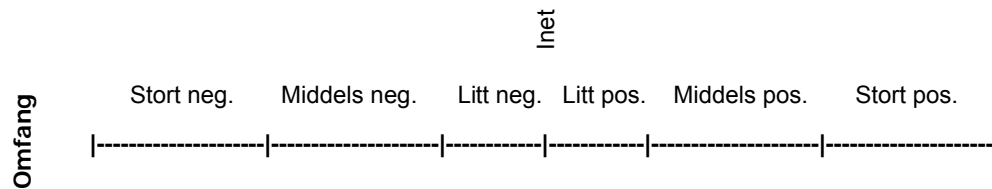
I arbeidet med å beskrive planområdet betydning i forhold til friluftsliv og annen utmarksbruk, har vi derfor lagt vekt på en tilnærming som beskrevet i DN's håndbok 18/2001, med innspill fra Statens vegvesen sin håndbok 140.

Verdi angis i henhold til en tredelt skala som vist nedenfor:

Omfang er en vurdering av hvilke konkrete endringer tiltaket antas å medføre for friluftsliv og annen utmarksbruk. Også ved vurdering av omfang er Statens vegvesen sin håndbok 140 lagt til grunn, med innspill fra Direktoratet for naturforvaltning sin håndbok 18/2001.

Tiltakets omfang angis i henhold til en femdelt skala som vist nedenfor:

Konsekvenser omfatter de fordeler og ulemper et tiltak antas å medføre i forhold til alternativ 0 (dagens situasjon).

Tiltakets forventede konsekvenser er vurdert gjennom å sammenholde opplysninger om verdi for friluftsliv og annen utmarksbruk med opplysninger om tiltakets omfang.

Konsekvenser for friluftsliv og annen utmarksbruk avleses ved å sammenholde verdi for hhv friluftsliv og annen utmarksbruk med de ulike alternativenes samlede virkning, jf. konsekvensvifte (se figur).

Tiltakets forventede konsekvenser beskrives ved hjelp av en nidelt skala som går fra meget stor positiv konsekvens (+ + + +) til meget stor negativ konsekvens (- - - -).

Verdi Ingen verdi	Omfang		
	Liten	Middels	Stor
Stort positivt	Meget stor positiv konsekvens (++++)	Stor positiv konsekvens (+++)	Middels positiv konsekvens (++)
Middels positivt			
Lite positivt	Liten positiv konsekvens (+)	Ubetydelig (0)	Liten negativ konsekvens (-)
Intet omfang Lite negativt			
Middels negativt	Middels negativ konsekvens (- -)	Stor negativ konsekvens (- - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)
Stort negativt			

1.2.2 Datagrunnlag

Området er befart ved flere anledninger og ulike årstider, både den 08.02.12, 11.-12.07.12 og 03.10.12.

I tillegg er følgende dokumentasjon lagt til grunn:

- Ortofoto
- Topografisk kart (N50)
- Kartgrunnlag 1:1000 (FKB)

Muntlige kilder:

- Trygve Sarajärvi, Sør-Varanger kommune
- Jan Egil Trasti, RBD 1-2-3
- Even Borthen Nilsen, Finnmarkseiendommen
- Gustav Nilsen, grunneier (29/5)
- Ture Jensen, grunneier (31/2)

1.3 Influensområde

Når det gjelder friluftsliv, legges til grunn at influensområdet omfatter nærområdene, i tillegg til selve planområdet.

2. KORT BESKRIVELSE AV UTBYGGINGSPLANENE

Følgende beskrivelse legges til grunn for vurdering av virkninger i forhold til natur, miljø og samfunn.

2.1 Alternativ lokalisering

Med bakgrunn i Grensevaktstudien 2010 og Regjeringsdokument «Nye byggesteiner i nord – Neste trinn i Regjeringens nordområdestrategi» er det forutsatt at seks gamle stasjoner erstattes av to nye, hvorav stasjonene skal ha ansvar for hver sin halvdel av grensestrekningen i Sør-Varanger. Dette har vært styrende ved vurdering av alternativer for lokalisering av grensestasjon nord (grensestasjon sør er pr 2012 under etablering ved Svanvik).

Det er to hensyn som er tillagt størst vekt i vurdering av alternativer for lokalisering – Forsvarets behov og forholdet til reindriftsnæringen.

Tiltakshaver har under hele prosessen hatt tett og god dialog med Reinbeitedistrikt 1-2-3, og kommet frem til løsninger som gir rom for begge parters behov.

Befaring mhp lokalisering av grensestasjon nord ble avholdt med reindriftsforvaltning og Reinbeitedistrikt 1-2-3 og distrikt 5 så tidlig som i mai 2008. Det ble oppnådd enighet om plassering av Forsvarets grensestasjon ved Ulveskardet til fordel for andre lokaliseringer, inkl nærmere Storskog. Relokalisering ble gjort av hensyn til reindriftsnæringen, spesielt hensynet til drivingsleia/flyttleia som benyttes i forbindelse med trekk fra vinterbeite til sommerbeite, og ved driving fra sommerbeite til slakteplassen ved Pandur.

En plassering ved Ulveskardet løser Forsvarets behov på en tilfredsstillende måte:

- Kort avstand til Høybuktnoen, hvor Grensevakta har sitt ledelseelement og grunnutdanning.
- Lokaliseringen oppfylder intensjonene i Grensevaktstudien 2010 og Regjeringens dokument om nordområdestrategi.
- Grensestasjon kan av operative hensyn ikke ligge for nær planlagt ny grensepassering ved Storskog. Ulveskardet gir tilfredsstillende avstand.
- Akseptabel trasélengde for ATV/snøscooter fra stasjon til landegrense.

Ved vurdering av lokaliteten har tiltakshaver også lagt til grunn følgende forhold:

- Ulveskardet berører ikke private grunneiere, kun FeFo's eiendom.
- God og fast byggegrunn.
- Gode forutsetninger for å etablere trafikksikker adkomst og kryss fra fv 886.
- Beliggenheten berører få faste boenheter.
- Ulveskardet gir rom for attraktiv og fin beliggenhet for ny grensestasjon. Dette har betydning for Forsvarets virksomhet og rekruttering til grensevakttjenesten.

2.2 Bebyggelse

Prosjektet skal dekke grensevaktens samlede behov for forlegning og operasjonsbase.

Det bygges et "flerbrukshus" som hovedbygg, med forlegning, lager/depot, treningsfasiliteter, operasjonsrom, auditorium, forpleining, garasjeplass, samt muligheter for å drive vedlikehold. Bygget vil ovenfra se ut som en "åpen firkant" med et skjermet gårdstun på innsiden.

I tilknytning til grensestasjonen må det etableres en frittliggende kennel for hundeeekvipasjene samt kaldgarasjering/carport for oppstilling av kjøretøyer. Hundegården vil bli inngjerdet.

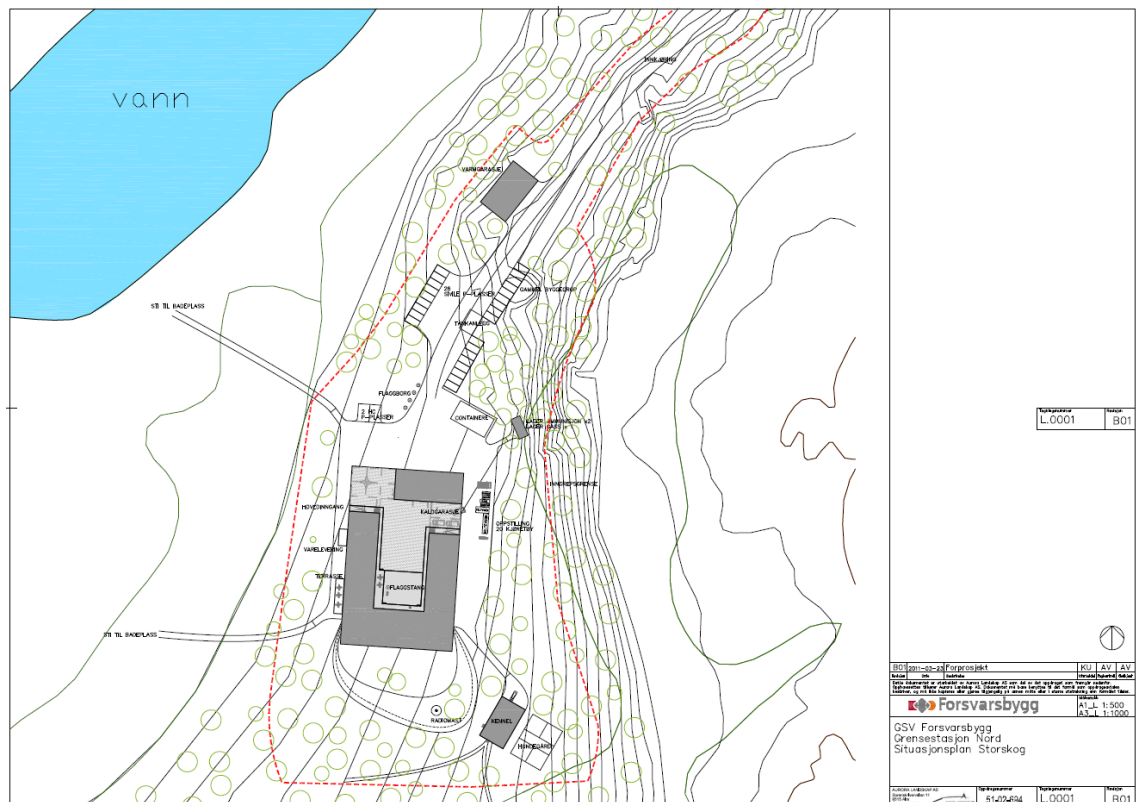
Stasjonen vil ha tilgang til drivstoff som etableres som en del av "basen". Til hele basen vil det bli etablert nødvendig infrastruktur.

Behov	Løsning	Areal
Infrastruktur	Stasjonsbygning	2493
Forlegning		
Forpleining		
Løpende drift + renhold		
Fritid		
Operasjoner		
Lager		
Varmgarasjering		
Vedlikehold/Klargjøring		
Carport/Uteoppstilling		
Forlegning hunder	Kennel	
Drivstofforsyning	Eksisterende	
Patuljehytte Nord	Ny hytte	120
Patuljeløype Nord	Ny trasè	
Sum		2693

Stipulerte arealer er oppgitt i m2 (BTA).

Etablering av ny grensestasjon ved Ulveskardet (GSV grensestasjon nord) innebærer ikke etablering av nytt vakttårn.

Foruten hundegården, etableres heller ikke gjerder i området.

Situasjonsplan fra forprosjekt datert 26.03.11.

2.3 Trafikale forhold

2.3.1 Atkomstveg

Adkomst til anlegget er planlagt fra nord langs en ny adkomstveg. I forprosjektrapport datert 26.03.11 framgår videre at det etableres en kjøreplass langs østfasaden av bygget mot kennelen. Det er kjøreadkomst til garasjer, hundekennel og ammunisjonslager, og adkomst med snumuligheter for buss foran hovedbygget.

2.3.2 Parkering

Langs adkomstvegen planlegges en parkeringsplass med kapasitet for 26 sivile p-plasser.

2 HC plasser er lagt rett imot hovedinngangen. Langs østsiden av bygget er det oppstillingsplass for øvrige kjøretøyer.

2.3.3 Utfartsparkering

Parkeringsplassene langs atkomstvegen vil også kunne benyttes som utfartsparkering for allmenheten så lenge dette ikke er til hinder for Forsvaret.

2.3.4 ATV-trasé

Det vil være behov for å etablere en trasé mellom grensestasjonen og eksisterende «Schengen-trasé» langs grensen. Traséen nyttes helårlig ifm grensevaktjenesten.

Ut fra erfaringer med liknende anlegg, vil traséen bli bygget som en trekonstruksjon/klopp, stedvis med geonett under.

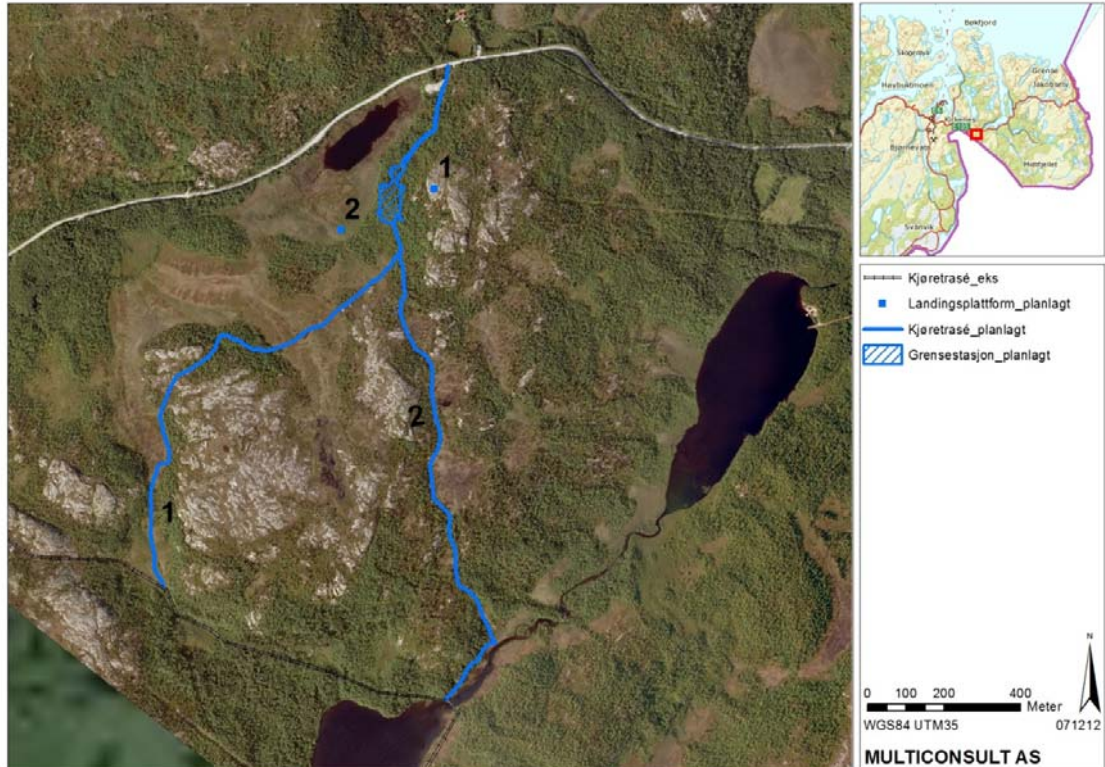
Foto som viser dagens klopp, her langs Langvatnet.

I utgangspunktet er det ikke vurdert som nødvendig at reguleringsplanen omfatter den nye traséen, dvs at en etablering vil kunne behandles som en byggesak. Evt virkninger ved en etablering vil imidlertid bli vurdert som en del av dette planarbeidet.

Følgende alternativer for etablering av en ny trasé har vært vurdert:

- Alternativ 1 – Vestre linje
- Alternativ 2 – Østre linje

Alternativene er vurdert i samråd med Reinbeitedistrikt 1-2-3. Planprosessen har kommet frem til et alternativ som er akseptabel for begge parter. Driftsavtale er inngått mellom Reinbeitedistriktet og Forsvaret v/GSV. Avtalen har som formål å avklare driftsmessige forhold for å unngå konflikt mellom reindriftsinteresser og Forsvaret.

2.3.5 Helikopterlandingsplass

Selv om det pr i dag ikke er avklart om det skal etableres helikopterlandingsplass i tilknytning til grensestasjonen, tas det i planarbeidet høyde for dette.

For en framtidig landingsplattform (LP) gjelder følgende krav i forhold til sikkerhet:

- Selve LP må være 11 x 11 m (betongsokkel).
- LP må ligge minimum 75 m fra ytterkant av nærmeste bygg.
- Rett utenfor hvert hjørne skal det være markeringslys. (må kunne slås av og på)
- Vindpølse som er godt synlig fra helikopter (kan monteres på mast e.l ved selve stasjonen).

Følgende alternativer for plassering av en evt landingsplattform har vært vurdert:

- Alternativ 1 – på fjell øst for stasjonen
- Alternativ 2 – på myr vest for stasjonen

Det legges opp til at inn-/utflyging skjer mot sør, slik at virkningene for fugleliv og naboer minimeres.

2.4 Teknisk infrastruktur

Følgende er i stor grad hentet fra forprosjektrapporten datert 26.03.11.

2.4.1 Kraftforsyning

Det krysser flere 22 kV kraftlinjer i nærheten av planområdet, den nærmeste om lag 300 meter fra planlagt bebyggelse. Stasjonen vil kople seg på via en ny trafo.

2.4.2 Oppvarming

I utgangspunktet er det lagt opp til at bygget hovedsakelig vil bli varmet opp av en varmepumpeløsning med varmekollektorer plassert i borehull i fjell.

2.4.3 Vannforsyning

Det finnes ikke kommunalt vannledningsanlegg i nærheten, og grensestasjonen må derfor sørge for egen vannforsyning.

Stasjonen vil bli forsynt med grunnvann, etter planen fra borehull sørvest for stasjonen.

Dette området er minst utsatt fra eventuell forurensing fra stasjonen og atkomstveien.

2.4.4 Brannvann

På grunn av begrenset tilgang på vann vil det være behov for å sikre vann til utvendig brannsløkkevann og sprinklervann med egne magasin (tanker) som forutsettes nedgravd i bakken utenfor bygget. Det etableres 2 brannvannskummer for tilgang på utvendig sløkkevann.

2.4.5 Spillvann

Det finnes ikke kommunalt spillvannsanlegg i nærheten, og stasjonen må derfor sørge for egen spillvannshåndtering.

Spillvann planlegges ført til sjø i Jarfjordbotn, via pumpestasjon og renseanlegg.

2.4.6 Overvann

Overvann fra veier og plasser ledes ut på terreng der det ligger til rette for det. Øvrig overvann fra området samles opp via sluker og sandfang. Sammen med takvann fra byggene ledes overvannet i eget rør i kryss med hovedveien og slippes ut i terrenget ned mot vatnet.

2.5 Bemanning

Bemanningen som ligger til grunn for beregning av arealbehov er inntil 100 grensejegere på hver stasjon i tillegg til 16 befal. Alle disse har forlegningsplass på stasjonene. I tillegg vil FLO ha fast bemanning på kjøkkenet på de nye stasjonene.

2.6 Aktiviteter ved framtidig drift

2.6.1 Helikoptertrafikk

Tradisjonelt sett har GSV hatt tilgang på et militært helikopter fra skvadron 339 i ukedagene. P.t. løser GSV helikopterbehovet ved innleie av sivilt helikopter, med flyvning på dagtid en gang i uken med to landinger. Hvis man får tilgang på militært helikopter er det naturlig å anslå at bruken vil øke noe, men trolig ikke mer enn 5 landinger i uken. I hovedsak vil all flyging foregå i lyset og på dagtid. Landinger i mørket vil kunne være ved utrykninger og forutsetter et militært helikopter med utsjekk på mørkeflyvning. Kveld og natt er dermed usannsynlig i dagens situasjon.

Bruk av helikopter er imidlertid ikke aktuelt før beslutning om etablering av landingsplass er fattet, ref pkt 2.3.5.

2.6.2 Snøscootertrafikk

Lett terreng kjøretøy/vinter (LTK/V) vil i all hovedsak gå på ny trasé rett sørvest fra stasjonen inn til grenselinjen og videre langs eksisterende trasé. Ved forflytning med LTK/V til Korp fjell eller Grense Jakobselv er utgangspunktet at scooteren fraktes på henger til henholdsvis Tårnet skole og Vintervollen.

Hyppeggheten anslås til å være 15 på dagtid, 2-6 på kveldstid og 0-2 på natteetid. Ved scooterkurs eller utrykninger vil dette tallet kunne øke opp mot at 30 LTK/V kjører ut samtidig.

2.6.3 ATV-trafikk

Lett terreng kjøretøy/sommer (LTK/S) vil oftest benytte ny trasé rett sørvest fra stasjonen inn til grenselinjen og videre langs eksisterende trasé. Med LTK/S er det samtidig mulig å benytte hovedveien til henholdsvis Tårnet skole og Vintervollen for å komme seg til Korp fjell og Grense Jacobselv. Denne trafikken vil man søke å holde lav da det er mer kosteffektivt å frakte patruljer til disse områdene med hjulkjøretøy.

Hyppeggheten anslås til å være 15 på dagtid, 2-6 kveldstid og 0-2 natteetid. Ved kurs eller utrykninger vil dette tallet kunne øke opp mot at 30 LTK/S kjører ut samtidig. 2/3 av trafikken vil normalt gå langs trasé til grenselinjen og 1/3 vil gå ut på offentlig vei.

2.6.4 Biltrafikk

Stasjonen vil ha rundt 20 ansatte som er bosatt utenfor leiren.

Av operative forflytninger vil en kunne forvente rundt 15 turer daglig og av disse vil 10 være på dagtid, 1-3 kveldstid og 0-2 kunne være på natteetid. Administrativt vil det normale være 1-2 leveringer på stasjonen daglig.

2.6.5 Hundehold

Hunder blir benyttet i forbindelse med grensevakttenesten, som foregår langs grensen og opereres fra vakthytter/OP'er. Pr i dag ser antallet ut til å bli +/- 6 hunder. Trening/lufting vil i hovedsak foregå langs trasè for scooter/ATV.

3. OMRÅDEBESKRIVELSE OG VERDIVURDERING

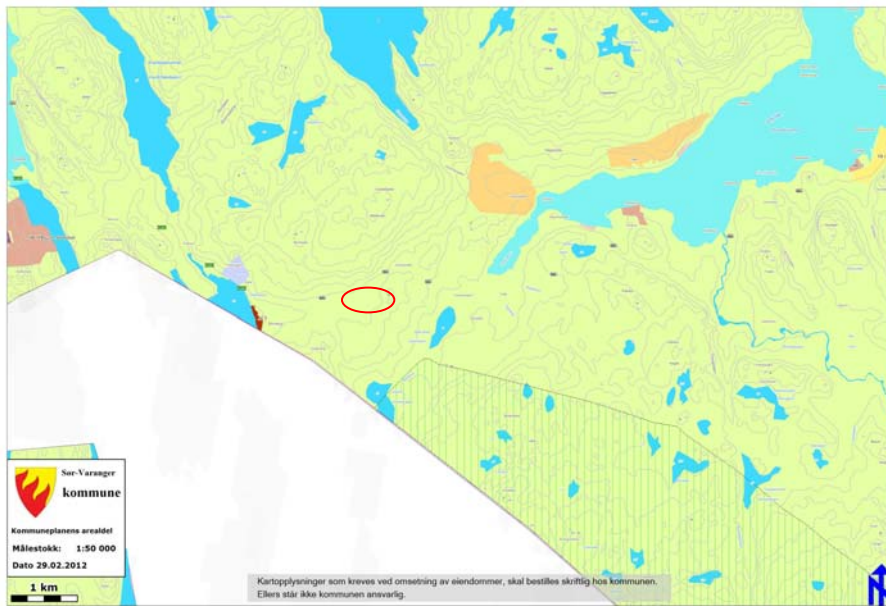
3.1 Friluftsliv

3.1.1 Planstatus

Området er i kommuneplanens arealdel avsatt til Landbruks-, natur- og friluftsmål.

Utbyggingsplanene berører i hovedsak eiendommen 29/1, som eies av Finnmarkseiendommen.

Området er dermed i utgangspunktet tilgjengelig på linje med annen utmark.

Utsnitt av kommuneplanens arealdel.

3.1.2 Overordnet grønnstruktur

Tiltaksområdet (vist med pil) grenser til store utmarksområder med variert skogsterreng.

Selve grensestasjonen ligger relativt nært fylkesvegen, og om lag 1.5 km fra riksgrensen mot Russland (i luftlinje).

Området er ikke opparbeidet som en del av en overordnet grønnstruktur, men tilgjengelig på linje med annen utmark.

Oversikt over grenseområdene.

3.1.3 Opplevelseskvaliteter

Separate delutredninger har i liten grad avdekket denne typen verdier knyttet til landskap (Multiconsult AS), naturmiljø (Norsk institutt for naturforskning) eller kulturminner (Sametinget) innenfor området.

Siden området ligger nærmere enn 1 km fra tekniske inngrep, regnes det følgelig heller ikke som urørt (Direktoratet for naturforvaltning, INON.01.03).

Utsikt mot Jarfjord, med Botnvatnet i forgrunnen.

Utsyn innover Vaatsherjarvi-vassdraget, med Langvatnet i forgrunnen.

3.1.4 Egnethet

Selv om her således ikke er registrert særskilte opplevelseskvaliteter, har området forutsetninger/kvaliteter som gjør det egnet i forhold til rekreasjon, sanking av bær etc.

Dette bekreftes av både naboer og kommunen.

Områdene på begge sider av fylkesvegen må kunne karakteriseres som vegnære rekreasjonsområder.

Med bakgrunn i at en tidvis hører både vegtrafikk og rotorlyd fra helikoptertrafikk i området, er det viktig å påpeke at dette ikke er et urørt naturområde.

Sett fra høyden øst for stasjonsområdet, mot tjernet i nordvest.

3.1.5 Tilgjengelighet

Planområdet er lett tilgjengelig fra fylkesveg 886.

Via eksisterende driftsavkjørsel vis av vis gården Ulveskardet, går det en traktorveg og deretter sti innover i planområdet.

3.1.6 Eksisterende bruk og brukere

Området benyttes i dag til generell rekreasjon, bl.a. turgåing og bærplukking.

Utmarka generelt og tiltaksområdet spesielt, brukes primært av grunneiere og lokalbefolkningen, og i liten grad av tilreisende eller kommunens øvrige innbyggere.

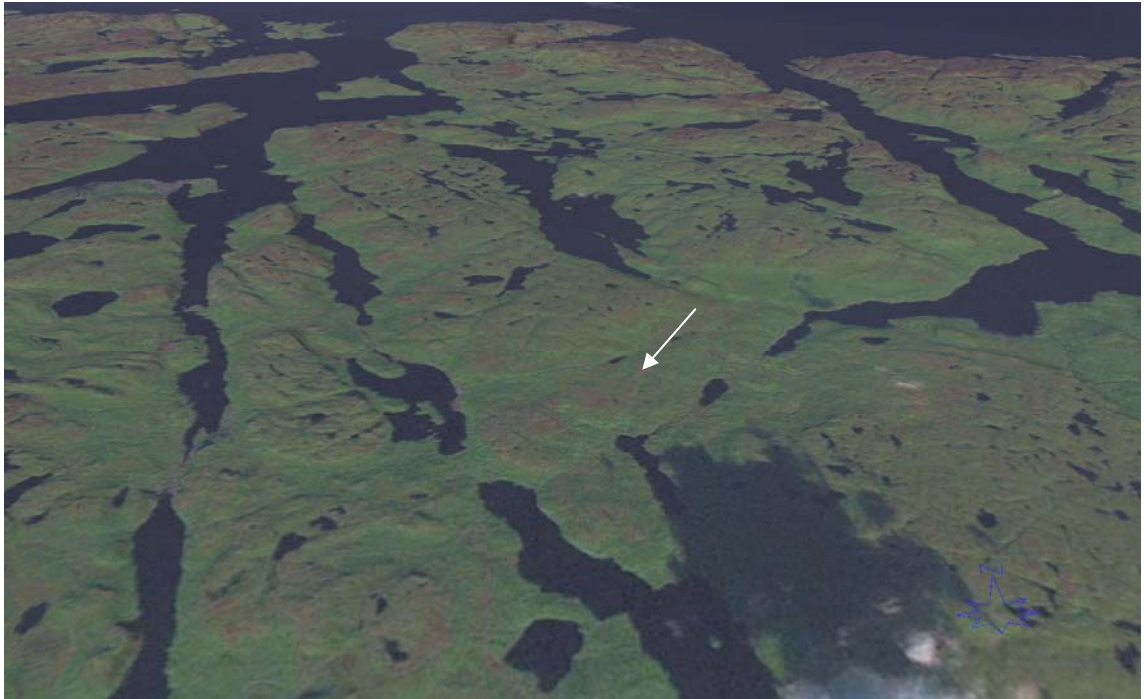
Se mer om bruk av området under avsnitt 3.2.

3.1.7 Alternative områder

På samme måten som i det meste av Nord-Norge, er det i Sør-Varanger potensielle friluftsområder over alt utenfor bebyggelsen.

Området synes ikke å skille seg vesentlig fra annen utmark, hvilket innebærer at det finnes andre områder i Storskog/Jarfjord, med tilsvarende forutsetninger i forhold til rekreasjon, høsting m.v.

Endeløse skogsområder (www.norgei3d.no).

3.2 Annen utmarksbruk

3.2.1 Tradisjonell samisk utmarksbruk og næringsutøvelse

I Sametingets retningslinjer er det nevnt en del aktiviteter som er vurdert å omfattes av begrepet tradisjonell samisk bruk av utmark (ikke uttømmende):

- Jakt- og fangstområder
- Fiskeplasser
- Multemyrer
- Sennagressplasser
- Drikkevannskilder
- Beitearealer i utmark
- Utmarksslåtter

I forbindelse med oppstart av planarbeidet, var verken kommunen eller forslagsstiller kjent med at området benyttes særskilt av urbefolkningen ifbm tradisjonell utmarksbruk eller næring.

Ut fra dette ble det lagt til grunn at dagens bruk av området skal avklares nærmere i dialog med kommunen, grunneiere og evt organisasjoner.

Sametingets saksbehandler slutter seg dette i e-post datert 16.04.12:

«Fordi det dreier seg om en omstrukturering av eksisterende aktivitet, og de planlagte tekniske inngrepene er av en relativt beskjeden karakter så vil vi ikke be om at det foretas noen utredninger utover det dere selv foreslår.»

Ut fra dette er forholdet til tradisjonell samisk bruk av utmark formulert slik i planprogrammet:

«Verken kommunen eller forslagsstiller er kjent med at området benyttes særskilt av urbefolkningen ifbm tradisjonell sanking, høsting eller jakt. Se mer under avsnitt 7.3 Friluftsliv.»

I forbindelse med selve planarbeidet ble spørsmålet tatt opp på nytt.

Verken kommunens miljøvernrådgiver Sarajärvi eller leder av reinbeitedistrikt 1-2-3 Trasti er kjent med at området har vært nyttet i forbindelse med tradisjonell samisk bruk av utmark.

Beskrivelsene i de neste avsnittene i forhold til bruk av området, er basert på dialog med nevnte Sarajärvi og Trasti, naboene Nilsen og Jensen, samt Fefo's utmarksforvalter Borthen Nilsen.

3.2.2 Jakt og fangst

Selv om vi ikke er gjort kjent med at området benyttes særskilt av urbefolkningen, må det antas at området benyttes på linje med andre liknende vegnære områder, hvor det er relativt enkelt å finne parkeringsmuligheter.

Knut Tharaldsen, som eier en mindre eiendom nord for fylkesvegen (29/57), uttalte følgende i forbindelse med med høring av planprogrammet:

«Da dette området er så innholdsrikt av bær og fugleliv, er det mye brukt av sivilbefolkningen i Sør-Varanger til bærplukking, jakt og fiske (friluftsområde). (..)»

Gustav Nilsen, som eier naboeiendommen vest for Botnelva (29/5), uttalte bl.a. følgende i forbindelse med høring av planprogrammet:

- *Det er et yrende liv med et ukjent antall harekull i området.*
- *Sist år registrert to revekull på egen eiendom.*
- *Det er elgtrekk og beiteområde på vår eiendom gjennom det meste av året, også i jakttiden.*
- *Flere rypekull på egen eiendom, og tilsvarende i øvrige nærområder .*

Pr telefon den 08.01.13 og 09.01.13 gjentok Nilsen at det er et svært variert dyreliv i området, også bjørn og bisamrotte. Det blir i noen grad jaktet i området. Området nyttes primært i forbindelse med bærplukking og fiske.

Ture Jensen, som eier eiendommen øst for Botnelva (31/2), bekreftet pr telefon den 09.01.13 at området primært nyttes i forbindelse med bærplukking og fiske. I tillegg jantes elg i et vald som omfatter flere private eiendommer øst for Botnvatnet. Omfanget av småviltjakt er meget begrenset.

Selve tiltaksområdet ligger vest for et privat elgvold på østsiden av Botnelvvasdraget, som igjen ligger vest for jaktområde 25 Karpdalen. Jaktområde 24 Stordalen ligger nord for fylkesvegen.

Med tanke på småviltjakt, inngår det aktuelle området i jaktfelt 6 Karpdalen. Selv om det ikke finnes detaljert statistikk knyttet til de enkelte jaktfeltene, vurderer Fefo's saksbehandler Borthen Nilsen jakttrykket i området som svært lavt.

Basert på ovennevnte opplysninger foregår, om noen, en meget begrenset jakt i tiltaks- og influensområdet.

3.2.3 Fiske

Ut fra opplysninger fra de større grunneierne langs vassdraget er det et godt fiske i Botnelva og Botnvatnet, med forekomster av ørret, sjøørret og røye.

Årlig utøves av grunneierne et betydelig fiske som matauk/næringsfiske, primært på ettersommeren.

Det foregår ikke salg av fiskekort.

Utsnitt fra Botnelva (Akvaplan niva)

3.2.4 Sanking av bær og sopp

Selv om vi ikke er gjort kjent med at området benyttes særskilt av urbefolkningen, må det likevel antas at området benyttes på linje med andre liknende vegnære områder, hvor det er relativt enkelt å finne parkeringsmuligheter.

Basert på opplysninger fra både de større grunneierne og kommunen, er det primært lokalbefolkningen som benytter området i forbindelse med høsting av naturens goder.

3.3 Verdivurderinger

Når det gjelder vurdering av områdets verdi ifht friluftsliv og annen utmarksbruk er i hovedsak kriterier fra Statens vegvesen sin håndbok 140 lagt til grunn (tabell 6.14), med innspill fra Direktoratet for naturforvaltning sin håndbok 18/2001 (tabell 3).

3.3.1 Vanlige boligområder

Det er ingen boligområder innenfor eller i nærheten av tiltaksområdet.

3.3.2 Øvrige bebygde områder

Influensområdet preges av lav bruks- og oppholdsintensitet. Ingen skoler eller barnehager i nærheten.

3.3.3 Møtesteder/uteområder

Det er ikke registrert anlegg eller spor som tyder på at deler av tiltaksområdet benyttes særskilt i forbindelse med lek eller aktivitet.

3.3.4 Stinett

Det går en traktorveg/sti inn et stykke innover i tiltaksområdet, utover dette er ikke området tilrettelagt for ferdsel.

3.3.5 Identitetsskapende elementer

Verken innenfor eller nærheten av tiltaksområdet er en kjent med steder som det knyttes særskilt stedsidentitet til. Unntaket måtte evt være tollstasjonen ved Storskog, eller Forsvarets tilstedeværelse langs grensa mot Russland.

3.3.6 Friluftsområder

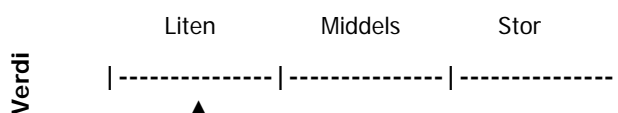
Både nasjonalt og regionalt vurderes influensområdet å ha liten verdi for friluftsliv. Lokalt vurderes influensområdet å ha en viss verdi i forhold til rekreasjon, jakt og høsting.

3.3.7 Samlet verdivurdering

Ut fra ovennevnte kriterier kan forutsetningene knyttet til influensområdet oppsummeres slik:

- Få boliger.
- Lav bruks- og oppholdsintensitet, ingen skoler eller barnehager.
- Ingen tilrettelagte uteområder.
- Få stier.
- Områder som få knytter stedsidentitet til.
- Utover noe rekreasjon er det ikke kartlagt særskilte friluftsjakter i området.

Ut fra dette vurderes områdets verdi i forhold til friluftsliv og annen utmarksbruk som relativt liten.

4. KONSEKVENSENEs OMFANG OG BETYDNING

Nedenfor drøftes planlagt utbygging i forhold til dagens situasjon.

4.2 Planlagt utbygging

Når det gjelder mulige virkninger i forhold til friluftsliv og annen utmarksbruk, vurderes de alternative løsningene som like, både når det gjelder kjøretasé og landingsplass.

4.2.1 Vurdering av omfang

Bruksmuligheter

Planlagte utbygging vil i liten grad medføre fysiske tiltak utover selve stasjonsområdet, og medfører heller ikke vesentlig økt aktivitet i terrenget.

Bruk av lette terreng kjøretøyer og evt helikoptertrafikk vil medføre aktivitet innenfor influensområdet som tidvis vil være hørbar og enkelte ganger oppleves som støyende. Likevel vurderes bruksmulighetene knyttet til tiltaks- og influensområdet i liten grad å bli endret i forhold til dagens situasjon.

Barriere for ferdsel og opplevelse

Sommerstid utgjør Botnelva/Botnvatnet og Langvatnet en betydelig, og fylkesveg 886 en begrenset, ferdselsmessig barriere. Vinterstid er vannveiene farbare.

Siden anleggene ikke skal gjerdes inn, vil ikke selve grensestasjonen med tilliggende infrastruktur utgjøre noen ny barriere. Til en viss grad vil eksisterende og planlagte kjøretreaser kunne medføre økt tilgjengelighet.

Attraktivitet

Planlagt utbygging vil nok, i kraft av mindre uberørthet og økt aktivitet, kunne medføre at tiltaksområdet oppfattes som mindre attraktivt med tanke på rekreasjon og høsting.

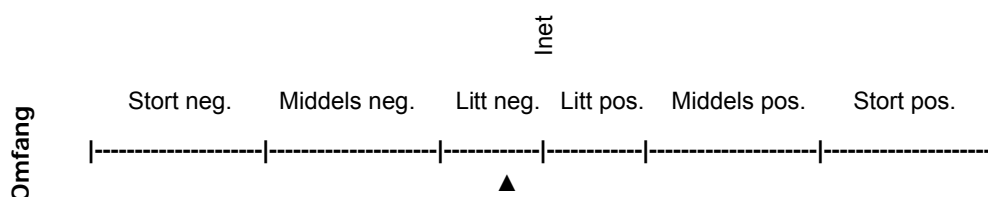
I positiv retning vil det kunne få betydning at stasjonen vil være åpen for publikum, og at influensområdet blir mer tilgjengelig gjennom forbedret avkjørsel og tilrettelagt utfartsparkering.

Identitetsskapende betydning

I den grad tiltaks- og influensområdet er vurdert å ha identitetsskapende betydning, knyttes det til Forsvarets tilstedeværelse. Lokalt innebærer planlagt utbygging i så måte en økt effekt.-

4.2.2 Samlet omfang og konsekvens

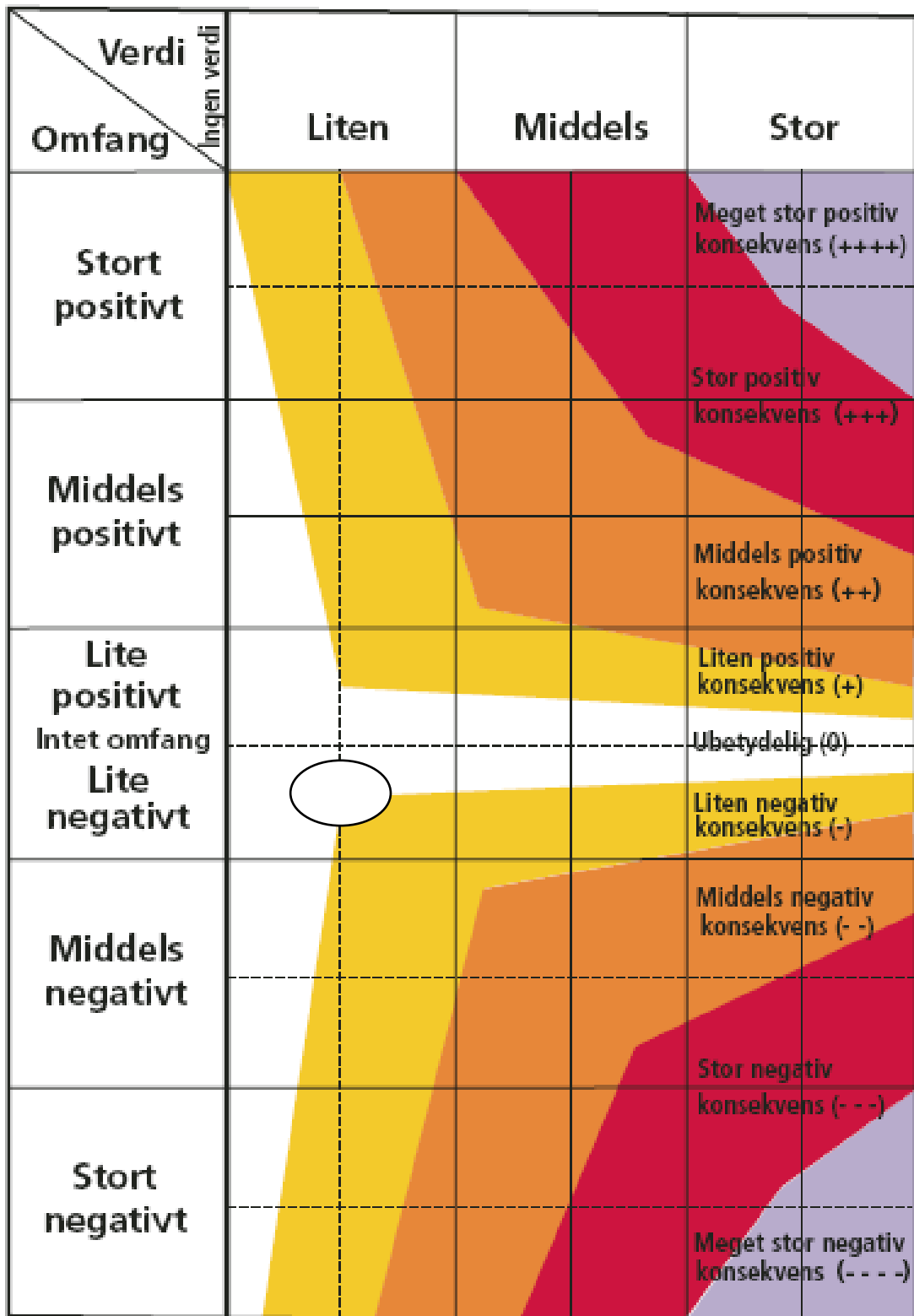
Basert på oppsatte kriterier i figur 6.15 i Statens vegvesens håndbok 140 (2006) vurderes omfanget samlet til å være *lite negativt*.

Når områdets verdi i forhold til friluftsliv og annen utmarksbruk er vurdert som *liten*, blir konsekvensen dermed *liten negativ – ubetydelig*.

Konsekvens

Liten negativ (-) / Ubetydelig

Konsekvensfigur for samlede virkninger for Friluftsliv og annen bruk.
 Grad av konsekvens er angitt på skalaen ubetydelig (hvit) til meget stor negativ (fiolett).

5. AVBØTENDE TILTAK / PLANPREMISSER

Det er ikke identifisert behov for avbøtende tiltak.

6. GRUNNLAGSMATERIALE

- Fastsatt planprogram datert 24.01.13, Multiconsult AS
- Håndbok 140 Veiledning om konsekvensanalyser, Statens vegvesens, 2006
- Håndbok 18/2001 Friluftsliv i konsekvensutredninger, Direktoratet for naturforvaltning
- Håndbok 25/2004 Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, Direktoratet for naturforvaltning
- Sametingets retningslinjer for vurdering av samiske hensyn ved endret bruk av meahcci/utmark i Finnmark. Fastsatt av sametinget 24. mai 2007 og godkjent av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 11. juni 2007.
- Kommuneplanens arealdel, vedtatt 05.10.05
- Kartet "Elgjaktfelt i Finnmark 2012 og 2014"
- Kartet "Småviltjakt på Finnmarkseiendommen"